

САОПШТЕЊЕ

број 181 • год. LX, 29.06.2010.

Статистика животне средине

ЗС60

СРБ 181 ЗС60 290610

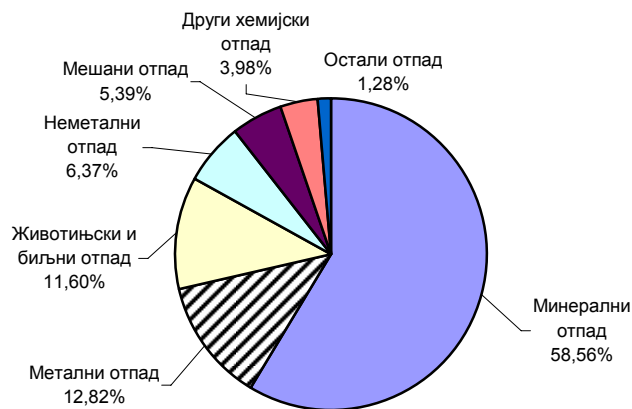
Индустријски отпад, 2008.

Саопштење садржи изабране статистичке податке о генерисаним количинама отпада из индустрије, одвезеним на депоније и извезеним у 2008. години.

Од укупно 14 345 329 тона генерисаног отпада у индустрији, сектор вађења руда и камена генерисао је 8 312 526 тона (1,4% неопасног и 98,6% опасног), прерађивачка индустрија 1 959 194 тона (98,4% неопасног и 1,6% опасног) и производња електричне енергије, гаса и топле воде 4 073 609 тона (99,9% неопасног и 0,1% опасног).

У сва три сектора индустрије, најзаступљенији је отпад минералног порекла и он у сектору вађења руда и камена чини 99,96%, производњи електричне енергије, гаса и топле воде 99,68% и прерађивачкој индустрији 58,56%. Сектор прерађивачке индустрије је веома хетероген по својој структури и поред доминантног минералног отпада садржи и 12,8% металног отпада, 11,6% животињског и биљног отпада, 6,4% неметалног отпада, 5,4% мешаног отпада, 4% другог хемијског отпада а остали отпад чини 1,2%.

Структура генерисаног отпада у прерађивачкој индустрији, 2008.

У сектору прерађивачке индустрије:

Неметални отпад је најзаступљенији у преради и производњи дрвета и плуте (45,2%) и чини 99,4% отпада, а затим у производњи целулозе, папира, производа од папира и штампању (65,8%) и производњи текстилних предива, одевних предмета, коже и обуће (50,6%).

Животињски и биљни отпад је доминантан у производњи прехранбених производа, пића и дуванских производа (65,8%).

Отпад минералног порекла доминира у производњи основних метала и стандардних металних производа и износи 79,7%.

Метални отпад је најзаступљенији у производњи осталих машина и уређаја, канцеларијских, рачунарских апарата, радио, ТВ и комуникационе опреме, прецизних оптичких инструмената, моторних возила, приколица и осталих саобраћајних средстава (55,9%).

Отпад хемијских препарата доминира у производњи намештаја (51,2%).

Други хемијски отпад највише је заступљен у производњи кокса и деривата нафте (33,75%), као и у производњи хемикалија, хемијских производа и производа од гуме и пластике (23,3%).

Мешани отпад у производњи производа од осталих неметалних минерала чини 45,2%.

1. Генерисани индустријски отпад према индустријској делатности, 2008.

	Генерисани индустријски отпад, t	
	укупно	од тога: опасни отпад
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	14 345 329	8 229 475
Вађење руда и камена	8 312 526	8 196 555
Прерађивачка индустрија	1 959 194	30 644
Производња прехранбених производа, пића и дуванских производа	343 895	1 061
Производња текстилних предива и тканина, одевних предмета и крзна, коже и предмета од коже, обуће	4 601	6
Прерада и производи од дрвета и плуте	21 827	4 460
Производња целулозе, папира и производа од папира, издавање, штампање и репродукција	26 704	405
Производња кокса и деривата нафте	2 705	752
Производња хемикалија и хемијских производа, производа од гуме и пластике	34 081	11 972
Производња производа од осталих неметалних минерала	138 894	587
Производња основних метала, стандардних металних производа, осим машина и уређаја	1 292 906	7 835
Производња намештаја и сличних производа	4 536	726
Остале гране делатности прерађивачке индустрије	89 044	2 841
Производња електричне енергије, гаса и топле воде	4 073 609	2 277

2. Генерисани индустријски отпад према агрегираној статистичкој листи отпада, 2008.

EWC-Stat	Кarakter отпада О/Н ¹⁾	Генерисани отпад, t				
		укупно	вађење руда и камена	прерађивачка индустрија	производња електричне енергије, гаса и топле воде	
Укупно		14 345 329	8 312 526	1 959 194	4 073 609	
Неопасни, укупно		6 115 854	115 971	1 928 550	4 071 333	
Опасни, укупно		8 229 475	8 196 555	30 644	2 277	
1.1	Употребљени растварачи	О	17	-	17	-
1.2	Кисели, базни или заслањени отпад	Н	7	-	7	-
1.2	Кисели, базни или заслањени отпад	Н	8 552	-	8 552	-
1.3	Коришћена уља	О	3 817	110	3 572	135
1.4	Искоришћени хемијски катализатори	Н	-	-	-	-
1.4	Искоришћени хемијски катализатори	Н	125	-	125	-
2	Отпад хемијских препарата	Н	4 467	-	4 467	-
2	Отпад хемијских препарата	Н	1 103	-	1 103	-
3.1	Талози и остаци из хемијске индустрије	О	5 579	22	5 500	57
3.1	Талози и остаци из хемијске индустрије	О	2 797	30	1 955	812
3.2	Муљевидни од инд. отпадних вода	Н	65 566	-	65 565	-
3.2	Муљевидни од инд. отпадних вода	Н	5 026	-	4 980	46
5	Отпад из здравств. заштите и биолошки отпад	Н	1	-	1	-
5	Отпад из здравств. заштите и биолошки отпад	О	-	-	-	-
6	Метални отпад	Н	260 280	1 248	249 756	9 276
6	Метални отпад	О	1 363	2	1 329	32
7.1	Отпад од стакла	Н	18 851	-	18 850	-
7.1	Отпад од стакла	О	-	-	-	-
7.2	Отпад од папира и картона	Н	32 942	3	32 919	21
7.3	Отпад од гуме	Н	8 600	185	8 400	15
7.4	Отпад од пластике	Н	30 147	292	29 846	9
7.5	Отпад од дрвета	Н	28 974	550	27 596	828
7.5	Отпад од дрвета	О	5 142	-	5 142	-
7.6	Отпад од текстила	Н	1 960	-	1 958	1
7.7	Отпад који садржи ПСБ	Н	1 130	3	126	1 000
0.8	Одбачена опрема (иск 08.1, 08.41)	Н	579	40	236	304
0.8	Одбачена опрема (иск 08.1, 08.41)	О	176	-	36	139
8.1	Одбачена возила	Н	44	38	6	-
8.1	Одбачена возила	О	304	217	80	7
8.41	Отпадне батерије и акумулатори	Н	23	1	16	5
8.41	Отпадне батерије и акумулатори	О	232	95	100	38
9	Животињски и биљни отпад	Н	206 251	29	206 221	-
9.11	Отпад животињског порекла из припреме хране и производа	Н	20 988	-	20 988	-
9.3	Животињски измет, урин и ђубре	Н	141	-	141	-
10.1	Отпад из домаћинства и сличан отпад	Н	95 489	87	95 174	228
10.2	Мешани и неразврстани материјали	Н	3 326	17	3 109	200
10.2	Мешани и неразврстани материјали	О	49	-	49	-
10.3	Сортирани остаци	Н	7 593	300	7 293	-
10.3	Сортирани остаци	О	1	-	1	-
11	Муљеви: Течна супстанца (искључен 11.3)	Н	6 610	31	6 579	-
11.3	Незагађена ископана јаловина	Н	103	-	103	-
12.1-12.5	Грађевински отпад и отпад од азбеста (искључен 12.4 и 12.6)	Н	502 934	82 854	419 833	247
12.1-12.5	Грађевински отпад и отпад од азбеста (искључен 12.4 и 12.6)	О	8 195 507	8 194 823	617	66
12.4	Отпад од сагоревања	Н	4 814 398	30 273	723 985	4 060 140
12.4	Отпад од сагоревања	О	4 133	1 275	2 858	-
12.6	Контаминирано земљиште и ископана јаловина	О	-	-	-	-
13	Очврснути, стабилизирани или витрификовани отпад	Н	-	-	-	-
13	Очврснути, стабилизирани или витрификовани отпад	О	2	-	2	-

¹⁾ О - Опасни отпад / Н - Неопасни отпад.

3. Генерисани индустријски отпад по групама према Каталогу отпада, 2008.

		Генерисани индустријски отпад		Одвезено на депонију		Извезено	
		укупно	од тога: опасни отпад	укупно	од тога: опасни отпад	укупно	од тога: опасни отпад
Укупно, t		14 345 329	8 228 251	274 632	3 555	15 607	3 065
1	Отпад који потиче од истраживања, ископавања из рудника или каменолома и физичког и хемијског третмана минерала	8 276 727	8 194 823	69 493	-	-	-
2	Отпад из пољопривреде, хортикултуре, аквакултуре, шумарства, лова и риболова, припреме и прераде хране	262 257	-	73 779	-	251	-
3	Отпад од дрвета и производње папира, картона, пулпе, панела и намештаја	34 384	5 142	2 306	211	-	-
4	Отпад из текстилне, крзнарске и кожарске индустрије	1 936	3	614	-	203	-
5	Отпад из рафинисања нафте, пречишћавања природног гаса и пиролитичког третмана	2 120	6	-	-	-	-
6	Отпад од неорганских хемијских процеса	12 239	12 209	200	199	-	-
7	Отпад од органских хемијских процеса	4 429	193	55	20	74	4
8	Отпад из производње, формулације, снабдевања и употребе премаза (боје, лакови и стаклене глазуре), лепкови, заптивачи и штампарска мастила	1 030	786	291	210	82	82
9	Отпад из фотографске индустрије	93	30	-	-	-	-
10	Отпад из термичких процеса	5 428 517	4 705	40 270	2 375	11 936	448
11	Отпад из хемијског третмана површине и премазивања метала и других материјала; хидрометалургија обојених метала	963	403	36	36	-	-
12	Отпад од обликовања и физичке и механичке површинске обраде метала и пластике	41 633	2 624	1 032	10	1 933	1 705
13	Отпад од угља и остатака течних горива (осим јестивих угља и оних у поглављима 05, 12 и 19)	2 827	2 827	3	3	94	94
14	Отпад од органских супстанци које се користе као растварачи, средства за хлађење и као погон за летелице (осим 07 и 08)	7	7	-	-	-	-
15	Отпад од амбалаже; апсорбенти; крпе за брисање; материјали за филтрирање и заштитна одећа, ако није другачије специфицирано	77 356	296	1 736	4	112	112
16	Отпад који није другачије специфициран у каталогу	19 153	1 706	76	43	243	241
17	Грађевински отпад и отпад од рушења (укључујући и ископану земљу са контаминираних локација)	58 261	184	1 190	50	31	31
18	Отпад од здравствене заштите људи и животиња и/или с тим повезаног истраживања (изузев отпада из кухиња и ресторана који не долази од непосредне здравствене заштите)	22	-	-	-	17	-
19	Отпад из објеката за обраду отпада, погона за третман отпадних вода даље од локације производње и припрему воде намењени људској употреби и воде за индустријску употребу	11 825	1 539	737	392	534	330
20	Комунални отпад (кућни отпад и слични комерцијални, индустријски и институционални отпад), укључујући одвојено сакупљене фракције	109 549	769	82 813	1	96	17

Методолошка објашњења

Подаци о индустријском отпаду за 2008. годину први пут су прикупљени редовним статистичким истраживањем. Обухваћена су сва привредна друштва са 10 и више запослених, чија је основна делатност дефинисана у секторима В – Вађење руда и камена; Г – Прерађивачка индустрија и Д – Производња и снабдевање електричном енергијом и гасом; тј. области од 10 до 40 Класификације делатности (искључене су гране делатности 37 – Рециклажа, и 41 – Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде).

У истраживању се примењује извештајни метод, а са географског аспекта њиме се покривају привредна друштва која своју производну делатност обављају на целокупној територији Републике Србије. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

У приказане податке укључена је и процена за привредна друштва која нису доставила извештај за ту годину, а која према горе наведеном критеријуму припадају индустрији.

За прикупљање података коришћен је Каталог отпада¹⁾ који је усклађен са европском листом отпада (LoW)²⁾ и садржи попис више од 800 врста отпада који је систематизован према својствима и месту настанка отпада у 20 група. Од тих 20 група већи део се заснива на делатностима у којима отпад настаје, док се неке групе заснивају на материјалима или процесима. Подаци се публикују и према Каталогу отпада и статистичкој листи отпада (EWC-Stat).

При изради статистичке листе отпада (EWC-Stat) коришћена је табела еквивалентности шифара која даје јасну везу између Каталога отпада и (EWC-Stat) листе отпада. Разлог за коришћење (EWC-Stat) листе је у томе што су статистичари уочили да се европска листа отпада (LoW), која је правни темељ за европску контролу и надзор над отпадом, не може користити у статистичке сврхе.

Отпад се у овом контексту односи на материјале који нису примарни производи (нпр. производи намењени за тржиште), за које генератор нема намеру да их користи за даљу употребу у сврху сопствене производње, обраде или потрошње, и које он одбацује или намерава да одбаци или се захтева да се одбаце.

Депонија је дефинисана као место за одлагање отпада у/на земљу, укључујући машински отпад, и привремено складиштење у трајању дужем од годину дана на местима намењеним за одлагање.

Индустријски отпад јесте отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома.

Опасни отпад се односи на категорије отпада које су контролисане од стране Базелске конвенције у вези с контролом прекограничног кретања опасног отпада и његовог одлагања.

¹⁾ Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина („Сл. гласник РС“, бр. 55/2001).

²⁾ European List of Waste.

³⁾ Н - Неопасни отпад.

⁴⁾ О - Опасни отпад.

Издаје и штампа: Републички завод за статистику, Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011 2412-922 (централа) • Телефакс: 011 2411-260 • www.stat.gov.rs
Одговара: проф. др Драган Вукмировић, директор
Тираж: 20 • Периодика излажења: годишња